

Liba Laboratuvarları A.Ş.

**Rüşvet ve Yolsuzlukla
Mücadele Politikası**

8 Haziran 2020

1 AMAÇ VE KAPSAM

Liba Laboratuvarları A.Ş. (“Liba” veya “Şirket”), tüm işlerini dürüst, doğru, adil ve açık bir biçimde yapmayı, yürürlükteki tüm yasa ve yönetmeliklere uygun hareket etmeyi taahhüt eder. Aynı çalışma prensipleri Liba’nın danışmanları, acenteleri, alt yüklenicileri ve temsilcilerinden de (“İş Ortakları”) beklenmektedir.

Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikası’nın (“Politika”) amacı rüşvet ve yolsuzluk karşıtı yasa ve düzenlemelere, etik ilkelere, evrensel kurallara ve finansal suçların önlenmesine ilişkin yükümlülüklerle uyumun sağlanmasıdır. Tüm faaliyetlerin ve müşterilerin risk temelli bir yaklaşımla değerlendirilerek olası risklerin azaltılmasına yönelik stratejilerin, kontrollerin ve önlemlerin belirlenmesi, bu kapsamda tüm çalışanlar ve iş ortaklarının bilinçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikası; Liba Yönetim Kurulu da dâhil olmak üzere tüm Liba çalışanlarını ve mal ve hizmet aldığımız firmaları ve çalışanlarını, tedarikçiler, danışmanlar, müşavirler, avukatlar, dış denetçiler, kamu görevlileri de dâhil olmak üzere Liba adına görev yapan kişi ve kuruluşları kapsamaktadır. Politika, bunlarla sınırlı olmamakla beraber, yasalara, yönetmeliklere, rüşvet ve yolsuzluğun önlenmesiyle ilgili tüm yerel ve FCPA¹ ve UKBA² gibi uluslararası mevzuat hükümlerine uygun olarak düzenlenmiştir.

Bu politikada belirtilen kurallar ile yasalar arasında çelişki olması durumunda, daha katı olan kural uygulanır.

Liba Laboratuvarları A.Ş. Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikası, Liba ile ilişkisi olan İş Ortakları’na iletilir ve Politika’da geçen ilgili hükümler bu taraflarla yapılan sözleşmelere dahil edilir. Politika hükümlerinin üçüncü taraflarca kabul edilmediği durumlarda, bu şirketlerle çalışılmaz.

2 TANIMLAR

Politika içerisinde kullanılan terimler, kelimeler ve ifadeler bu başlık altında tanımlanmadıysa anlamlarını yürürlükteki yasa ve düzenlemelerden alacaktır.

ABD Rüşvetin Önlenmesi ve Yabancı Ülkelerde Yolsuzluk Uygulamaları Kanunu (“FCPA”) ve 2010 Birleşik Krallık Rüşvet Kanunu (“UKBA”): FCPA ve UKBA, yolsuzluk faaliyetlerini engellemek, dürüst şirketlerin iş dünyasında başarılı olmalarını sağlamak, eşit fırsat ortamı yaratmak ve şirketlerin güvenilirliğini artırmak için yürürlüğe girmiş olan ve uluslararası rüşvetle mücadele uygulamalarına ilişkin en önemli kanunlardan ikisidir. Söz konusu iki kanun kapsamında, Kamu Görevlisi’ni bir şirketin bir iş alması veya elde tutması amacı doğrultusunda uygunsuz veya ahlaksızca etkilemek, bu Kamu Görevlisi’ne ödeme yapmak, vaat vermek veya değerli herhangi bir şey sunmak kesinlikle yasaktır. Uluslararası rüşvetle mücadele uygulamalarına ilişkin önemli kanunlardan ikisi olan FCPA ve UKBA, yolsuzluk faaliyetlerini engellemek, dürüst

---

¹ <https://www.justice.gov/sites/default/files/criminal-fraud/legacy/2012/11/14/fcpa-english.pdf>

² http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2010/23/pdfs/ukpga_20100023_en.pdf

şirketlerin başarılı olmalarını sağlamak, eşit fırsatlar yaratmak ve halkın gözünde şirketlerin güvenilirliğini arttırmak için yürürlüğe girmiştir. Liba, Türk Ceza Kanunu'na ek olarak sözleşmesel yükümlülükleri gereği FCPA ve UKBA gibi uluslararası mevzuata uyumlu olmalıdır.

Kamu Görevlisi: Genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, kamu iktisadi teşebbüsleri, döner sermayeli kuruluşlar, mahalli idareler ve bunların birlikleri, kamu tüzel kişiliğini haiz olarak kurul, üst kurul, kurum, enstitü, teşebbüs, teşekkül, fon ve sair adlarla kurulmuş olan bütün kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan; yönetim ve denetim kurulu ile kurul, üst kurul başkan ve üyeleri dahil tüm personeli kapsar.³ 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 252. maddesi uyarınca Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu kurum veya kuruluşlarının ya da kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının iştirakiyle kurulmuş şirketler, kamu kurum veya kuruluşlarının ya da kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının bünyesinde faaliyet icra eden vakıflar, kamu yararına çalışan dernekler ve kooperatifler, halka açık anonim şirketler adına hareket eden kişilere kamu görevlisi sıfatını taşıyıp taşımadıklarına bakılmaksızın, görevlerinin ifasıyla ilgili bir işin yapılması veya yapılmaması amacıyla doğrudan veya aracılar vasıtasıyla, menfaat temin, teklif veya vaat edilmesi; bu kişiler tarafından talep veya kabul edilmesi; bunlara aracılık edilmesi; bu ilişki dolayısıyla bir başkasına menfaat temin edilmesi halinde bu maddenin hükümleri uygulanır.⁴

Kurum: Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunu ifade eder.

Ruhsat/izin: Bir ürünün belirli bir formül ile belirli bir farmasötik form ve dozda, kabul edilen ürün bilgilerine uygun olarak üretilip pazara sunulabileceğini gösteren, Kurumca düzenlenen belgeyi ifade eder.

Ruhsat/izin sahibi: Kurumca ürünleri için adlarına, ruhsat/izin belgesi düzenlenen gerçek veya tüzel kişileri ifade eder.

Sağlık Meslek Mensupları: Hekim, diş hekimi, eczacı, hemşire, ebe ve 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun Ek 13 üncü maddesinde tanımlanan diğer meslek mensuplarını ifade eder.⁵

Rüşvet: Bir kişinin, görevinin ifası ile ilgili bir işi yapması, yaptırması, yapmaması, hızlandırması veya yavaşlatması amacıyla doğrudan veya aracılar vasıtasıyla, menfaat temin, teklif ve/veya vaat edilmesi; talep veya kabul edilmesi; bunlara aracılık edilmesi gibi yollarla görevinin gereklerine aykırı davranması için bir başka kişiyle vardığı anlaşma çerçevesinde kendisine, talep eden tarafa veya bir başkasına çıkar sağlaması anlamına gelir.

Tanıtm malzemeleri: Parasal değeri yürürlükteki aylık brüt asgarî ücretin % 2,5'ini aşmayan hekim, diş hekimi ve eczacının mesleğini icrası sırasında kullanabileceği sembolik hatırlatıcı ziyaret malzemelerini; ürün hakkında yeterli ve gerekli bilgiyi ihtiva

---

³ <http://etik.gov.tr/wp-content/uploads/2019/02/kamugorevliieretikdavranisilkeleriilebasvuruusulveesasariyonetmelik.pdf>

⁴ <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5237.pdf>

⁵ <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/07/20150703-2.htm>

eden kitap, kitapçık ve broşür gibi basılı materyalleri; film ve slaytları; elektronik depolama araçları ile sunulan görsel/işitsel malzemeleri; bilgi/veri/başvuru kaynağı olarak kullanılabilecek her türlü yayını veya bu yayınlara elektronik erişim imkânını, bedelsiz numuneleri, demo cihazları ve hasta eğitimine yönelik materyalleri ifade eder.⁶

Yolsuzluk: Verilen yetkinin kişisel çıkarlar için kötüye kullanılması olarak tanımlanır. Gerçekleştiği sektöre ve parasal hacmine bağlı olarak büyük ölçekli, küçük ölçekli ve siyasi yolsuzluk olarak sınıflandırılabilir.

3 GENEL PRENSİPLER

Liba Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikası uyarınca Kamu Görevlileri ve kamu görevlisi sıfatını haiz olup olmadığına bakılmaksızın diğer tüm üçüncü taraflara rüşvet verilmesi veya vaat edilmesi kesinlikle yasaktır. Bu kapsamda, rüşvet ve yolsuzlukla mücadele konusunda gerekli önlemleri almak için, yapılan tüm işlemlerin muhasebe standartlarına uygun olarak yapılması, her türlü işleme ilişkin destekleyici ve açıklayıcı dokümanların saklanması, muhasebe kayıtlarının yeterli şeffaflıkta olması gerekmektedir. Ek olarak, Liba'nın birlikte çalıştığı tüm üçüncü tarafların da Politika esaslarına uyumlu olması beklenmekte olup uyulmaması halinde sözleşmeleri feshedilir.

İş tanımları nedeniyle üçüncü taraflar ile ilişki içerisinde bulunan departman çalışanları en az yılda bir kez uluslararası düzenlemeleri de içeren şekilde rüşvet ve yolsuzlukla mücadele eğitimi almalıdır. Eğitimlerin düzenlenmesi ve çalışanların katılımına dair kanıtlayıcı dokümanlar muhafaza edilir. İlgili departmanlarda çalışanlar ilk işe girdiklerinde birim yöneticileri tarafından bu politika ve ilgili konular hakkında bilgilendirilmelidir. Çalışanların eğitimi ve bilgilendirilmesi ilgili birim yöneticileri ve Uyum Görevlisi'nin sorumluluğundadır.

Şirket personelinin Politika esaslarını ihlal etmesi işten çıkarma ile sonuçlanabilir.

Bir çalışan ya da Liba adına hareket eden bir kişinin işbu Politikaya aykırı hareket ettiği yönünde görüş ya da şüphe var ise, söz konusu durum libaetikhatti@liba.com.tr e-posta adresine bildirilmelidir.⁷

---

⁶ <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/07/20150703-2.htm>

⁷ Detaylı bilgi için Liba Laboratuvarları A.Ş. İhbar Bildirim Politikası'nı inceleyiniz.

4 POLİTİKANIN UYGULANMASI

4.1. Üçüncü Taraflar – Durum Değerlendirme

Liba, mal ve hizmet alınan üçüncü tarafların seçimi aşamasında, mesleki tecrübe, mali performans, teknik yeterlilik, firmaların etik düzeyleri ve bu alanda olumlu bir geçmişe sahip olmaları gibi ölçütleri değerlendirerek bir durum değerlendirmesi gerçekleştirir. Şirket çalışanları, satın alma süreçlerinde Liba Laboratuvarları A.Ş. Satın Alma Prosedürü doğrultusunda hareket eder. Rüşvet veya yolsuzlukla ilgili olumsuz istihbaratı olan üçüncü taraflar ile kesinlikle çalışılmaz.⁸

Mal ve hizmet alınan firmaların ve iş ortaklarının, Politika esaslarına ve ilgili diğer yasal düzenlemelere uyum sağlaması zorunludur. Bunlara uymadığı tespit edilen veya öğrenilen kişi ve kuruluşlar ile mevcut sözleşme feshedilir ve çalışmalar sonlandırılır.

4.2. Sözleşmeler

Mal ve hizmet alınan üçüncü taraflar ile sözleşme imzalanmadan çalışılmaması gerekmektedir. İmzalanacak sözleşmelerde tarafların, UKBA ve FCPA hükümlerine, yerel düzenlemelere ve suç gelirlerinin aklanmasıyla mücadeleye ilişkin yürürlükteki uluslararası ve yerel yasalara uyması şartları mutlaka belirtilir.

İmzalanan sözleşmelerde, üçüncü tarafın faaliyetlerine yönelik defterlerini ve kayıtlarını paylaşmasına ve denetim hakkı hükümlerine yönelik maddeler olması gerekmekte olup Liba, sözleşme kapsamında çalıştığı üçüncü tarafları periyodik olarak denetleyebilir.

4.3. Hediye ve Ağırlamalar

Liba için İş Ortakları ile yürütülen ilişkiler önem arz etmektedir. Liba çalışanlarının Hediye ve Ağırlandırma Politikası'na aykırı olarak nakit veya iş yapış şekillerini etkileyebilecek nitelikte her türlü hediye almaları veya haksız çıkar elde etmeleri kesinlikle yasaktır.

Liba, müşterilerinin veya diğer iş ortaklarının satın alma kararlarını kişisel hediyeler vasıtasıyla etkilemek istememektedir. Bu nedenle, müşterilere, Kamu Görevlileri'ne veya diğer İş Ortaklarına verilen hediyeler, yasa ve yönetmelikler doğrultusunda sınırlandırılmıştır. Şirket çalışanları, bir Kamu Görevlisi'ne verilecek bir hediye o kişiyi resmi görevlerini yerine getirirken vereceği kararları etkileyecek nitelikte olmasından kaçınılmalıdır. Her türlü Kamu Görevlisi'ne para, hediye, yardım veya bağış vermek, teklif etmek veya vaat etmek yasaktır.

Hekimlere ve eczacılara, uygun olmayan parasal veya başka türlü maddi yarar, uygun olmayan boyutta ağırlandırma (konukseverlik) dahil, sağlanmamalıdır. Kongre, Sempozyum ve benzeri tanıtım toplantılarına eşlerin katılması için destek verilmemelidir.⁹

---

⁸ Detaylar için Liba Laboratuvarları A.Ş. Satın Alma Prosedürü'nü inceleyiniz.

⁹ http://www.ieis.org.tr/ieis/assets/media/files/rapor/ITI_SM2013.pdf

Tüm İş Ortakları Liba Laboratuvarları A.Ş. Hediye ve Ağırlama Politikası esaslarına uyumlu çalışmakla yükümlüdür.

4.4. Tanıtım Malzemeleri

Tanıtım malzemeleri, Beşeri ve Tıbbi Ürünlerin Tanıtım Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik kapsamında tanımlanmıştır. Liba, Yönetmelik gereği Sağlık Meslek Mensuplarına tanıtım malzemeleri verebilir. Tanıtım malzemeleri, doğrudan veya ürün tanıtım temsilcileri aracılığıyla gerçekleştirilen tanıtımda veya ilanda kullanılabilen, sağlık meslek mensuplarına yönelik yapılan toplantılarda dağıtılan herhangi bir malzemeyi ifade eder.

Tanıtım malzemelerinin parasal değeri Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenen miktarı geçemez. Bu miktar Sağlık Bakanlığı'nın internet sayfasında yayımlanır.

4.5. Bağışlar

Bir Kamu Görevlisini uygunsuz bir şekilde etkilemek, karar mekanizmasını yönlendirmek veya Kamu Görevlisine uygunsuz bir menfaat elde etme karşılığında bağış veya sponsorluk sağlamak bu Politika kapsamında yasaklanmıştır.

Liba, topluma fayda sağlayan kurum ve kuruluşlara makul ve uygun miktarlarda nakdi ve/veya aynı yardımlarda bulunabilir. Buna karşın, bağışlar herhangi bir imtiyaz, faydanın elde edilmesi veya sürdürülmesi amacıyla verilmez.

Herhangi bir bağış ve sponsorluk talebi alındığında, yasa, yönetmelik ve Şirket politika ve prosedürlerine uyumlu olacak şekilde hareket edilir. Bağışlardaki karar alma süreçleri şeffaf, açık ve yasal bir şekilde yürütülür.

4.6. Siyasi Faaliyetler

Şirket, siyasi partilere, politikacılara veya siyasi adaylara bağışta bulunmaz. Buna karşın, çalışanların istedikleri takdirde siyasi faaliyetlere bireysel ve yasal olarak yapacakları destekleri engellenmez.

Siyasi faaliyetlere yapılan kişisel bağışların şirket kaynakları kullanılarak yapılması (araç, bilgisayar, tablet, e-posta vb.) kesinlikle yasaktır. Çalışma saatleri ve alanları dahilinde siyasi amaçlarla gösteri, propaganda ve benzeri faaliyetlere izin verilmez. Böyle bir durumla karşılaşılması halinde çalışanın iş akdi feshedilir.

4.7. Kongreler, Sempozyumlar ve Sponsorluklar

Ruhsat/izin sahipleri, bilgilerin iletilmesi ve tartışılması için yararlı olan kongre, sempozyum, bilimsel, eğitsel toplantı vb. düzenleyebilir veya bu tür faaliyetlere bilimsel / finansal katkıda bulunabilirler. Bu gibi toplantılar uygun yer, biçim ve düzeyde olur. İlaç tanıtımı ile ilgili bilimsel ve eğitsel faaliyetler, var olan tıbbi bilgileri aktarmak veya yeni bilgileri sunmak amacı dışında kullanılamaz. Ruhsat/izin sahipleri, bu faaliyetlere katılan

katılımcıların ulaşım ve konaklama masraflarını doğrudan veya dolaylı olarak karşılayamazlar.¹⁰

Liba, kongreler, sempozyumlar ve sponsorluklar kapsamında Liba politikalarına¹¹, Bakanlık tarafından belirlenen yönetmeliklere, İEİS İlaç Tanıtım İlkeleri ve Sağlık Mensuplarıyla İlişkiler Hakkında Yönetmelik ve AİFD İyi Tanıtım ve İyi İletişim İlkeleri'ne uyumluluk göstermektedir.¹²

4.8. Kolaylaştırma Ödemeleri

Bu Politika kapsamında rutin bir işlemi ya da süreci (ilaç ruhsatı almak, belge temin etmek, Sağlık Bakanlığı ile yürütülen işlemleri hızlandırmak, daha kolay randevu almak vb.) güvenceye almak ya da hızlandırmak için kolaylaştırma ödemeleri teklif edilmesi kesinlikle yasaktır.

4.9. Hatasız Kayıt Tutma

Şirket'in muhasebe ve kayıt sistemi ile ilgili uymak zorunda olduğu hususlar yasal düzenlemeler ile belirlenmiştir. Buna göre; üçüncü taraflar ile (müşteriler, tedarikçiler, vb.) ilişkilere ait her türlü hesap, fatura ve belgenin, eksiksiz, kesin ve doğruluğuna güvenilir şekilde kayda geçirilmesi ve muhafaza edilmesi zorunludur.

Herhangi bir işleme ilişkin muhasebe ya da ticari kaydın üzerinde tahrifat yapılması ve gerçeklerin saptırılması kesinlikle yasaktır. Tüm işlemlere dair muhasebe kayıtları ve ticari kayıtlar gerekli onayları içerecek şekilde ve üçüncü bir tarafın anlayacağı ölçüde açık, net ve şeffaf olarak tutulmalıdır.

5 YETKİ VE SORUMLULUKLAR

Tüm çalışanlar, işbu Politika'ya uymakla yükümlü olup çalışanların bu Politika'ya uyumunu sağlamak Genel Müdür ve Uyum Görevlisi'nin sorumluluğundadır.

Politika'nın ihlali önemli disiplin suçu teşkil etmekte olup sözlü, yazılı uyarı veya iş akdinin feshedilmesini gerektiren disiplin yaptırımlarıyla sonuçlanabilir.

Politika'ya aykırı davranışlara tanık olunması halinde,

- libaetikhatti@liba.com.tr e-posta adresine,
- Uyum Görevlisi'ne veya
- Genel Müdür'e bildirimde bulunulabilir.

Bu Politika, değişen yasal mevzuat ve Şirket süreçlerine paralel olarak periyodik olarak Uyum Görevlisi tarafından gözden geçirilir.

---

¹⁰ http://www.ieis.org.tr/ieis/assets/media/DOcuments/IEIS_Tanitim_Ilkeleri_SMM_iliskilerine_iliskin_yonetmelik.pdf

¹¹ Detaylar için Liba Laboratuvarları A.Ş. Bağış ve Sponsorluk Politikası'nı inceleyiniz.

¹² http://www.ieis.org.tr/ieis/assets/media/files/rapor/ITI_SM2013.pdf